

Svitanie

Číslo 4/2010

Ročník 9.

Vydavateľ: Farský úrad Závod
Šéfredaktorka: Ivana Potočňáková
Redaktori: Jarmila Černá, Hana Gajdová, Zlatica Hajdinová,
Eva Hanzlíková, Richard Hollý, Veronika Chvátalová,
Alena Pavelková, Adam Potočňák, Petronela Prochásková,
Lucia Rišková, Mária Šušotová, Peter Vrablec, Pavol Žák
Jazyková korektúra: Anna Mäsiarová
Grafika: Radoslav Vaško
Tlač: Tlačiareň LUNA, Moravský Sv. Ján
Kontakt: zavodfarnost@zavodfarnost.sk, www.zavodfarnost.sk

Časopis farnosti sv. Michala Archanjela v Závode

SLÁVENIE DARU ŽIVOTA

Drahí farníci,

na začiatku adventu sme prijali výzvu Svätého Otca na mobilizáciu za život. Celý advent sme sa za to modlili a pripravovali sa na slávenie daru života, ktorý sme dostali. Celé naše úsilie vyvrcholilo oslavou narodenia Božieho Syna, ktorý sa narodil ako malé dieťa a je darcom nového života. Daroval ho všetkým ľuďom dobrej vôle a jeho plnosť dostaneme v nebi, kde Boh obnoví všetko vo svojom Synovi.

Aké by bolo naše slávenie Vianoc, slávenie života, ak by sme si ho nevážili a nechránili ho od jeho počatia až po jeho prirodzenú smrť?

V tejto súvislosti si pripomeňme slová Benedikta XVI.:

"V našej dobe možno na jednej strane pozorovať, že sa zdraviu venuje prílišná pozornosť, ktorej hrozí, že sa zvrhne na farmakologický, medicínsky a chirurgický konzumizmus a stane sa tak súčasťou kultu tela. Na druhej strane majú milióny ľudí problémy s prístupom k aspoň minimálnej obžive a liekom nevyhnutným na uzdravenie.

Ako som zdôraznil v encyklike Caritas in veritate, sociálna náuka Cirkvi vždy pripomínala dôležitosť distributívnej i sociálnej spravodlivosti v rôznych oblastiach ľudských vzťahov. Spravodlivosť sa podporuje tým, keď prijímame život toho druhého a preberáme zaň zodpovednosť, odpovedajúc tak na jeho očakávania. V ňom totiž prijímame tvár samotného Božieho Syna, ktorý sa pre nás stal človekom. Božia podoba vtlačená do nášho brata je základom najvyššej dôstojnosti každej osoby a v každom si vyžaduje úctivé zaobchádzanie, starostlivosť a službu. Vzťah medzi spravodlivosťou a láskou je v kresťanskej perspektíve veľmi úzky: „Láska prevyšuje spravodlivosť, pretože milovať znamená dávať, ponúknuť »moje« niekomu inému. Nikdy však nie je bez spravodlivosti, vedúcej dať druhému to, čo je »jeho«, čo mu patrí z dôvodu jeho bytia a jeho činnosti. [...] Kto miluje druhých slúžiacou láskou, je voči nim predovšetkým spravodlivý.

Spravodlivosť nielenže nie je cudzia láske, ani nie je paralelnou alebo alternatívnou cestou lásky: spravodlivosť je »neoddeliteľná od lásky«, je s ňou vnútorne zviazaná. Spravodlivosť je prvou cestou lásky.“

Dedičstvo morálky

Svätý Otec pokračuje:

žiaľ, popri pozitívnych a povzbudzujúcich výsledkoch sa prejavujú aj také názory a spôsoby zmýšľania, ktoré sú urážkou ľudskosti: máme na mysli napr. problémy súvisiace s tzv. „reprodukčným zdravím“, keď sa využívajú umelé techniky prokreácie (umelé oplodnenie) zahŕňajúce ničenie embryí, alebo problémy súvisiace s legalizovaním eutanázie. Lásku k spravodlivosti, ochranu života od počatia až po prirodzený koniec, úctu voči dôstojnosti každej ľudskej bytosti treba podporovať a dosvedčovať aj proti prúdu: základné etické hodnoty sú spoločným dedičstvom univerzálnej morálky a základom demokratického spoluzitia. Potrebné je spoločné úsilie všetkých, ale aj a predovšetkým hlboká zmena vnútorného pohľadu. Iba pri pohľade na svet očami Stvoriteľa, teda očami lásky, sa ľudstvo naučí žiť na zemi v pokoji a v spravodlivosti, rovnocenne prisudzujúc zem a jej zdroje dobru každého človeka.“

Život zo skúmavky?

P. Ján Ďačok, SJ, nám ponúka niekoľko osobných postrehov:

"Pri umelom oplodnení v skúmavke a pri následnom prenesení ľudského zárodku do maternice ženy, (tzv. FIVET), tehotenstvo začne asi v 32 až 33 percentách, ale iba v asi 20 percentách z celkového počtu sa môžu narodiť deti. To znamená, že pri umelom oplodnení v skúmavke a pri následnom prenesení ľudského zárodku do maternice sa stráca okolo 80 percent ľudských zárodokov. Inými slovami, metódy umelého oplodnenia majú veľmi nízku účinnosť a pre prípadné počatie a narodenie jedného dieťaťa treba obetovať – alebo lepšie povedané - zabiť mnoho iných detí. Aj to je dôvod, pre ktorý Katolícka cirkev je proti metódam umelého oplodnenia v skúmavke a následnému preneseniu zárodku do maternice a proti všetkým metódam, ktoré nerešpektujú prirodzené a dôstojné odovzdávanie ľudského života.

... tých, čo sú okolo

Páter Ďačok ďalej hovorí:

mnohé choroby sú neustálou výzvou, napr.: v USA ročne zomiera asi 54 000 ľudí na rakovinu pľúc, v Indii asi 50 miliónov trpí na cukrovku a okolo 1 milióna ročne ich zomiera na túto diagnózu, v Afrike asi 30 miliónov ľudí trpí na AIDS, v Taliansku ročne asi 350 000 rodín sa stávajú chudobnými z dôvodov starostlivosti o svojich chorých príbuzných. Na druhej strane treba urobiť oveľa viac, aby výdobytky medicíny boli dostupné pre všetkých. Niektoré lieky sú totiž také drahé, že nie sú a ani nebudú tak ľahko dostupné pre všetkých ľudí, a hlavne nie pre chudobných.

Živý Boh vášnivo miluje každého človeka. Boh rovnako miluje počaté a ešte nenarodené dieťa, dojča, dospelujúceho mladého človeka, dospelého, zdravého, postihnutého i zomierajúceho. Všetci ľudia sú jeho deti, ktoré má rešpektovať aj každý človek.

Hrozí riziko vidieť človeka veľmi izolovane: vidieť a brať do úvahy len jeho orgány ako mozog, pečeň, srdce, či hormóny, ale nevidieť ho ako telesno-duševno-duchovný celok. Dobré nie je to, čo sa dá technicky urobiť. Dobré je iba to, čo je dobré pre človeka ako osobu. Rešpektovať každého človeka od okamihu počatia až po prirodzenú smrť.

Zaangažovať sa za život znamená: **učiť sa vážiť si a mať v úcte tých, čo sú okolo mňa!**

**Požehnané a radostiplné
sviatky narodenia Pána Ježiša
Vám želá**

farár a redakčná rada

NAŠE PÚTE

Životodarná marietalská voda

Mariánka je najstaršie pútnické miesto na Slovensku ležiace v krásnom prostredí malokarpatských hôr. Cieľom pútnikov je prichádzať na miesto plné Božích milostí s láskou a pokorou v srdci, pokloniť sa Panne Márii a načerpať duchovnú silu potrebnú v každodennom živote.

Sobota 9. októbra bola krásnym jesenným dňom, počas ktorého sme spolu s naším duchovným otcom pri príležitosti mesiaca Panny Márie Ružencovej navštívili toto pútnické miesto. Účasť našich farníkov na púti bola veľká. Veriaci naplnili dva autobusy a niektorí z našich radov použili na dopravu aj vlastné automobily. Po príchode do Božieho chrámu nasledoval čas na osobnú modlitbu pred oltárom, rozjímanie a možnosť pristúpiť k sviatosti zmierenia. Niektorí pútnici individuálne alebo v skupinkách prešli krížovú cestu na Kalvárii, ktorá bola veľkým duchovným zážitkom obohateným nádherným pohľadom na pestrými farbami meniacu sa jesennú prírodu.

Pred lurdskou jaskynkou sme sa zjednotili v spoločnej modlitbe radostného ruženca, po ktorej sa slúžila sv. omša. Hlavným celebrantom slávnostnej sv. omše bol vdp. Jozef Vadkerti, ThLic., správca farnosti z Podunajských Biskupíc. Prežívali sme ju s radosťou v srdci, odovzdanosťou a s láskou k Panne Márii. Matke Božej sme prišli poďakovať za milosti, orodovania, ochranu, pomoc a predložiť jej aj svoje starosti, trápenia a bolesti. Našu dušu i telo osviežila životodarná marietalská voda, ktorú sme odnášali aj pre našich blízkych. Veríme, že mariánska púť nás urobila lepšími v nekonečnej dôvere a láske k Panne Márii a Božiemu Synovi.

Posilnení sv. prijímaním, Božím požehnaním, potrebnými milosťami a hlbokým duchovným zážitkom sme s radosťou vykročili do nastávajúcich dní každodenného života.

Alena

Čo si dnes kúpite za dve slovenské koruny?

Ak ste si po prečítaní titulku zaklopali na čelo alebo neveriacky pokrútili hlavou, máte pravdu. Čo je to za otázka?! Veď aj malé dieťa vie, že na Slovensku už druhým rokom platíme euromenou. Zopár mincí starého platidla sme si asi všetci ponechali doma v „šuflíkoch“, tie však nadobudli novú hodnotu. Budeme ich raz právnickým ukazovať ako spomienku na časy, keď sme v našej krajine platili, dostávali výplatu či šetrili do pančuchy v korunách. Pravda je taká, že za dve či desať slovenských korún si dnes nekúpime vonkoncom nič. Aký má potom asi motív dobrodinec, ktorý si vezme v kostole zo stolčeka s náboženskou tlačou aktuálne vydanie Svitanie a do pripravenej pokladničky vhodí starú dvojkorunáčku? Neinformovanosť to isto nebude. Zvlášť pri pohľade na pokladničku, na ktorej svieti nápis Svitanie 1 €. Pani kostolníčka pri spočítavaní „tržby“ zas a znovu naráža na rovnaké zistenie: len málokto skutočne vhodí do pokladničky jedno euro. Vhodené jedno- či dvojcentovky i spomínané dvojkorunáčky, ale predovšetkým celková výška vyzbieraných peňazí vážne ohrozujú vydávanie Svitanie v budúcom roku. Náklady na tlač jedného čísla predstavujú 260 €. Celá redakčná rada pracuje zadarmo, bez nároku na honorár a na úkor času, ktorý by mohli jej členovia venovať svojim rodinám. Platí sa iba za grafiku a tlač. Pri počte vytlačených kusov 250 sú teda výrobné náklady na jeden výtlačok časopisu 1 €. Po predaji je však v pokladničke spravidla najviac 140 €. Zvyšok musí farský úrad doplácať zo zbierok. Teda z peňazí, ktoré by vedel využiť rozumnejšie – na úhradu vysokých faktúr. Pravda, za predpokladu, že by platilo a dodržiavalo sa pravidlo: vezmem si Svitanie a do pokladničky vhodím 1 euro.

Prežiť spolu voľný čas, zabaviť sa, byť v jednom kruhu s blíznymi i pritom sa duchovne posilniť. Aj takúto možnosť ponúka pastoračné centrum. Malým i veľkým. Na snímkach zábery zo stolnotenového turnaja, ktorý sa konal v rámci Týždňa Cirkvi pre mládež.

ZO ŽIVOTA DUCHOVNÉ OBOHATENIE

Na námestiach, v kostoloch i nákupných centrách

V dňoch 10. – 24. novembra sa v Bratislave konali celomestské misie, ktoré niesli názov „Evanjelium nádeje nemôže sklamať.“

Bratislavské misie sa uskutočnili v dvoch hlavných fázach. Prvá fáza – mestské misie – spočívala v snahe ohlásiť evanjelium v meste, na námestiach a uliciach.

Túžbou bolo prihovoriť sa nenásilnou formou ponuky a pozvania hlavne ľuďom, ktorí nie sú nevyhnutne veriaci, ale skôr hľadajú. Druhá fáza – farské misie – prebiehali v kostoloch, v jednotlivých farnostiach.

Program misií bol veľmi bohatý. Konali sa podujatia na námestiach, v kostoloch, nákupných centrách a iných miestach Bratislavy. Každý si mohol nájsť to, čo ho zaujímalo. V ponuke boli prednášky na rôzne témy, výstavy, svedectvá, na uliciach sa rozdávali špeciálne pre misie vydané výtlačky Lukášovho evanjelia. Na svoje si prišli aj športoví fanúšikovia – mohli sa zapojiť do Behu s nádejou. Program obohacovali rôzne hudobné skupiny, ktoré svojimi koncertmi na námestiach púťali pozornosť najmä mladých ľudí.

Na bratislavských misiách pracovalo mnoho pre Boha zapálených ľudí, ktorých túžbou bolo všetkým predstaviť a priblížiť Boha a jeho lásku k nám. Aj pre mňa bol tento čas misií naozaj požehnaný. Verím, že mnohých pritiahli bližšie k Pánovi a priniesli vytúžené ovocie v srdciach ľudí! 😊

Hanka

Hojnosť Božieho požehnania

V tomto krásnom sviatočnom čase sa okrúhleho životného jubilea dožíva náš duchovný pastier

Ján BUČEK.

Prajeme Vám hojnosť Božieho požehnania v kňazskej službe, pevné zdravie a dary Ducha svätého. Nech Vás Pán odmení svojimi milosťami a chráni spolu s Pannou Máriou.

Vaši farníci

INTERVIEW

Tomáš učí angličtinu deti v Sudáne

Tomáš Rusňák sa rozhodol na rok zanechať pohodlie domova a ísť na misiu... Prečo sa tak rozhodol a kam ide, nám rád porozprával. Tu sú jeho odpovede.

- Prečo si sa rozhodol ísť na misiu?

Ono sa to vlastne začalo, keď som bol v Austrálii. Stretol ma jeden pán z Chile, ktorý mi hovoril o detských domovoch, ktoré v Chile majú. A hovoril, že bude rád, keď im prídem pomôcť a že môžem priviesť aj pomoc. Ale veľmi som sa nad tým nezamýšľal. Ja a do Chile? Ale taký naozajstný začiatok bol, keď som sa v Trnave zastavil pri stánku, ktorý mali saleziánski dobrovoľníci. Nerozmýšľal som o tom, že pôjdem robiť misionára. Čo by som tam robil ako vyučený kuchár? Ale povedali mi, že na misiu môže ísť hocikto. Roboty tam bude dosť. Tak som to chcel skúsiť. Prihlásil som sa a začal som chodiť na ročnú prípravu.

- V čom spočívala príprava? Ako často ste sa stretávali?

Stretko sme mávali raz do mesiaca vo Vrútkach na chate. Mali sme tam rôzne hry, učili sme sa o misionárskych svätých a hlavne o don Boscovi. Preberali sme dejiny Cirkvi; to som síce už všetko pozabúdal, ale nevadí. Chodili sem aj bývalí misionári a rozprávali nám, kde boli, ukazovali fotky. Na prípravu nás chodilo asi 20. Ukončenie sme mali v auguste týždňovou púťou do Medžugoria.

- Krajinu, kam ísť na misiu, ste si mohli vybrať? Prečo si sa rozhodol práve pre Sudán?

Oni sa pýtali už v januári, kto by teda chcel ísť. Lebo niekto chodí hocikde, ale keď sa má na rok odísť preč,... to nie je len tak. Na misie sme išli jedenásti. Každý si mohol vybrať, kam by šiel. Komu bolo jedno, tomu určili. Ešte v máji to vyzeralo, že nepôjdem nikde. Nemal som parťáka. Potom mi volali do roboty, či by som teda nechcel ísť do Sudánu. Tak idem s dvoma chalanmi zo Slovenska. Jeden je učiteľ a druhý stavebný inžinier.

- Si vyučený kuchár. V čom bude spočívať tvoja misia v Sudáne?

Budeme tam učiť deti angličtinu, zemepis, prírodopis a matematiku. Len základy. To si

človek naštuduje a v pohode sa to dá zvládnuť. Len na angličtine budem musieť zapracovať. Deti vedia po arabsky, to sa tam naučím. Nikto, kto tam šiel, po arabsky nevedel. Poobede budeme mávať s deťmi na ihrisku futbal, až do večera. Chodí tam okolo 100 detí.

- V Sudáne sú biedne podmienky. Kde budete bývať?

Tí pred nami nemali veľmi dobré podmienky. Ani sprchy nemali. Bývať budeme v jednom z mála tehlových domov, na saleziánskej misijnej stanici v Jube. Variť nám budú indickí misionári. Splachovací záchod tam nie je, určite nie 😊. Je tam prísny zákaz piť vodu mimo misijnej stanici, ani jedlo nemôžeme vynášať, ani tam niekoho vodiť. Prvý mesiac nás vraj bude dobre preháňať,... na to nás upozornili 😊.

- Ako budeš do Sudánu cestovať?

Najprv musíme ísť do Bratislavy ešte zmluvy podpísať. Potom máme sv. omšu a odjazd do Viedne. Kto nemá odvoz, toho odvezú saleziáni. Z Viedne ideme lietadlom do Káhiry a odtiaľ do Nairobi. Tu budeme 2 – 3 dni v saleziánskej misionárskej stanici. No a potom lietadlom do Sudánu. Mám asi najdrahší pas z celej výpravy, lebo som to odkladal a potom som tam nechal šmahom ruky 130 Eur.

- V Sudáne budeš rok žiť. Si pripravený na to, čo ťa tam čaká?

Maláriu dostanem na 100 %, môžem sa striekať, čím chcem... Očkovanie sme si platili sami, dal som naň skoro 10 000,- Sk. Letenky nám platili oni. Neodporúča sa tam opaľovať – kvôli hávedi. Zbalíť som sa musel do 20 kg + nejaká tá príručná batožina a lieky. Sudán je jedna z najchudobnejších krajín. Je veľká asi ako štvrtá Európy. Vedľa Juby tečie Níl. Elektrina bude vraj 4 hodiny denne. Beriem si 6 repelentov, dúfam, že sa tam prípadne budú dať dokúpiť. Prať si budeme sami, žiadna práčka. Prístup na internet bude, kamarát berie notebook. Pošta v Jube nie je. Či niekde v Sudáne je, neviem. Budeme dostávať asi 20 eur na mesiac na nejaké bežné výdavky. Za prachy, čo som doma podostával, kúpim niečo deckám. Nejaké lopty, školské potreby,... uvidíme, čo bude treba. Modlite sa za túto misiu! Pán Boh zaplať už vopred!

Ďakujem za rozhovor.

Hanka

PÝTAME SA

Zachrániť človeka pre Božie kráľovstvo

O rozhovor sme požiadali pani katechétku Vilmu Vávrovú. Ochoťne odpovedala na otázky, za čo jej ďakujeme.

- Prečo ste prišli do školy v Závode, čo vás sem priviedlo?

Nepracovala som v školstve a hľadala som miesto učiteľky náboženskej výchovy. Zavolať mi jeden pán dekan, že sa má uvoľniť miesto v Závode. Zatelefonovala som pani riaditeľke základnej školy, že by som mala o toto miesto záujem. Mala som ponuku aj do Gbiel, ale rozhodla som sa pre školu v Závode. Tak som to cítila.

- Páči sa vám v našej škole?

Spolupráca učiteľov je tu na veľmi vysokej úrovni, na čom má veľkú zásluhu vedenie školy. Žiaci sú motivovaní k lepšiemu prospechu a správaniu cez širokú ponuku záujmových krúžkov, hlavne športových. Vedenie školy vie oceniť prácu učiteľov a pozitívne prijímajú každú ponuku od učiteľov, ktorá by motivovala žiakov k lepším výsledkom. Toto ma veľmi milo prekvapilo. Takáto otvorenosť mi v predchádzajúcej škole chýbala.

- Čo je najťažšie pri vašej práci, práci katechéta?

Nájsť si cestu k mladým ľuďom, uvoľniť ich psychické zábrany a motivovať ich, aby otvorili svoje srdcia Bohu, aby ho začali vnímať ako svojho Nebeského Otca. Je to mravčia práca (neustále opakovať to isté inou formou), ale je to na slávu Božiu a to je najdôležitejšie.

- Ako vás táto práca naplňuje?

V prvom rade je to poslanie - sme vyslaní biskupom na základe kanonickej misie, ohlasovať Božie slovo. Je to zmysluplná práca. Privádzať ľudí k Bohu, pomáhať im na tejto ceste k Bohu - to som vždy chcela. Som nástroj v Božích rukách. Služim. Ak zachránim aspoň jedného človeka pre Božie kráľovstvo, moja práca nebola márna.

- Aké sú podľa vás dnešné deti?

Dnešné deti nie sú zlé, sú len zle nasmerované. Čo mňa najviac trápi, je duchovná prázdnota, a to nielen detí, ale aj dospelých.

- Čo pre vás znamenajú Vianoce?

POKOJ, SVETLO, TEPLA, LÁSKA – JEŽIŠ.

- Čo si želáte na Vianoce?

Aby sa ľudia zamysleli nad tým: PREČO OSLAVUJEME VIANOCE? Aby sa Syn Boží narodil v srdci každého človeka. Aby Svetlo, ktoré ožiarilo Božiu rodinu v Betleheme, preniklo do všetkých pozemských rodín a naplnilo ich múdrosťou, láskou a trpezlivosťou.

Mária H.

Godzone in the streets v Bratislave

Aj tento rok sa v rámci Týždňa Cirkvi pre mládež konalo evanjelizačné turné projektu Godzone. Prebiehalo v šiestich mestách na Slovensku.

Cieľom tohto projektu je predstaviť Boha mladým ľuďom živým štýlom, ktorý je im blízky. Počas asi dvojhodinového programu, počas ktorého sa striedala hudba, tanec, spev, svedectvá, videoprojekcie a divadlá, nám odovzdávali pravdu, že každý jeden z nás patrí do Božej zóny. Tam sme doma. Boh nás pozýva žiť s Ním, a tak naplniť naše najhlbšie túžby.

V PKO, kde sa tento rok koncert konal, sa podľa registrácie stretlo okolo 1 300 mladých. Skupinka mladých prišla aj zo Závodu. Výlet si s nami urobil aj náš pán farár, čiže vo vlaku bolo o zábavu postarané. Bol to skvelý večer strávený s Bohom a s úžasnými ľuďmi!

autor fotografie: Ján Gombala

Hanka

NOVÁ TVÁR V NAŠEJ FARNOSTI

“ Jeho číslo je v dosahu 24 h denne”

Už niekoľko týždňov ho stretávame na ulici. Usmiaty, prívetivý, vždy pripravený prehodiť veselé slovo. V nedeľu na svätej omši stojí dôstojne po boku pána farára. Jeho sústredený pohľad prezrádza hlboké ponorenie sa do liturgie. Kto je mladý muž s prenikavým pohľadom? Jožko Psársky sa prostredníctvom Svitania predstavuje Závodčanom.

• **Môžete sa bližšie predstaviť? Kto je Jozef Psársky?**

Pochádzam z krásneho tekovského regiónu bohatého na folklórne zvyky, pestovanie hrozna a tradície - z malého mestečka Tlmače. Mám ešte 4 súrodencov a mamičku. Otecka si po ťažkej chorobe zobral k sebe Boh do večnosti. Základnú i strednú školu so zameraním na strojárstvo som absolvoval v mojom rodnom meste.

• **Pekne spievate, študovali ste spev? Aký hudobný repertoár je vám blízky?**

Vzdávam vďaka trojjedinému Bohu za všetky talenty, ktoré mi vložil do vienka. Spev je jeden z týchto talentov. Chválim Boha i spevom a je to úžasné, keď sa moje srdce raduje a duša plesá pri oslave Boha. Hlbšie k liturgickému spevu som sa dostal ako miništrant, neskôr v reholi v Poľsku. S ľudovou piesňou som mal zopár vystúpení v detských domovoch i materských školách. Vždy sa snažím prispôbiť repertoár želaniam. Ďakujem Pánovi za talent a za to, že môžem tešiť ľudí peknými piesňami. Mojm osobným obľúbeným žánrom sú ľudovky, gospel a country.

• **Čím je pre vás Božie narodenie?**

Božie narodenie je pre mňa osobne úžasným Božím darom a tajomstvom. Vždy s veľkou úctou a radosťou v srdci slávim tú skutočnosť, že BOH sa z veľkej lásky k nám zľutoval nad hriešnym ľudstvom a poslal na zem svojho Syna Ježiša Krista. On zobral na seba ľudskú prirodzenosť a stal sa jedným z nás, podobným nám vo všetkom okrem

hriechu. Božie narodenie sa snažím žiť každý deň, nielen na Vianoce. Lebo zmyslom Božieho narodenia je, aby sa Kristus narodil v prvom rade v našich srdciach. Nielen raz do roka pod stromčekom. Živého Krista medzi nami je potrebné prijať do svojho života. Nebojme sa otvoriť svoje srdcia Kristovi a nechajme sa ním úžasne naplňať. Žime Božie narodenie každý deň. Nezamykajme Krista vo svojom srdci, ale nechajme mu priestor všade tam, kde sa nachádzame: v škole, doma, na pracovisku. Nebuďme veriacimi len v kostole. Budme odvážni aj vtedy, keď nám ubližujú. Vyznajme svoju vieru Ježiša Krista, lebo Kristus je naše útočisko a sila a najistejšia pomoc v súžení.

• **Ako zvyknete sláviť Vianoce? Kde ich prežijete tento rok?**

S láskou si spomínam ma krásne prežívanie sviatkov Božieho narodenia doma, keď sme boli všetci pri štedrovečernom stole. Vždy pred večerou som so starším bratom a oteckom so zažatou sviecou najprv zavinšovali požehnané sviatky. Po večeri sme sa v takom radostnom očakávaní rozprávali a čakali na polnočnú sv. omšu. Nikdy sme neskončili pred televíziou. Duchovne sme sa pripravovali na polnočnú. Ja s mladšou sestrou koledovaním Dobrej noviny. Tohtoročné sviatky prežijem tu medzi vami vo farnosti. Už sa veľmi teším na spoločné prežívanie sviatkov. Ale ešte predtým je potrebné dobre sa pripraviť v advente, hlavne duchovne. Upratať si vo svojom vnútri, odpustiť zo srdca všetkým, ktorí nám ublížili. Uznať si pred Bohom skutočnosť, že sme všetci hriešnici a že potrebujeme Božie odpustenie a milosrdenstvo. K tomu vás zo srdca všetkých povzbudzujem. Koncom roka odchádzam do ticha kláštora, aby som pred eucharistickým Kristom prežil posledné dni občianskeho roka, privítal nový rok a načerpal silu a Božie požehnanie na ceste povolania.

• **Ako sa vám páči v Závode?**

Vo farnosti sa mi veľmi páči. Máte pekný farský kostol Sv. Michala. Budte hrdí a vďační vašim predkom, lebo kostol je vždy dominantou farnosti. Máte i pekné okolie obkolesené lesom. Ďakujem vám všetkým, milí priatelia a čitatelia Svitania, že ste ma medzi seba prijali. Úprimne zo srdca vám ďakujem za pomoc, povzbudenia a modlitby na ceste povolania. Ďakujem i mládeži za ochotu pomôcť a spolupracovať na spoločnej obnove farnosti a teším sa na ďalšie aktivity a zážitky, ktoré spolu prežijeme.

• **Čo vás priviedlo na Záhorie?**

Do vašej farnosti som prišiel na pozvanie vášho duchovného otca. Pomáhal som mu aj na jeho predošlom pôsobisku v Ivánke pri Dunaji. Vo vašej farnosti pokračuje moja príprava po praktickej pastoračnej stránke. Tak, aby som bol dobre pripravený na povolanie.

• **Aké sú hlavné oblasti vašej prípravy? Môžete povedať, čo je ich cieľom?**

Medzi prvoradá činnosti patrí práca s deťmi a mládežou. Cez rôzne aktivity, stretnutia. Ich prostredníctvom im chcem priblížiť živého Krista, jeho úžasnú lásku k nám. On nás prijíma takých, akí sme. On jediný má vždy na nás čas. Použijem obľúbený výraz u mladých: jeho číslo je vždy v dosahu 24 hodín denne. Preto vás, milí mladí priatelia, povzbudzujem: zverte Kristovi svoje túžby, radosti a ťažkosti. S každým jedným z nás má Boh úžasný plán. Je len na nás, aby sme ho spoznali a prijali. Nebojme sa klásť otázky Bohu. Pane, aké povolanie si pre mňa pripravil? Daj mi spoznať cestu, po ktorej mám kráčať! Boh vám cestu povolania ukáže a udelí i potrebné milosti. Tak, aby sme životnú cestu zvládli až do konca. Mladí sú veľkou nádejou farnosti i Cirkvi. Preto je veľmi potrebné sa za deti a mládež modliť a odovzdávať im v rodinách živú vieru. Aby aj oni neskôr tú vieru odovzdávali a boli hrdí na to, že Boh je vždy s nimi a nikdy ich neopustí.

Na záver vám, milí mladí priatelia a čitatelia Svitania, vyprosujem v modlitbách na príhovor Nepoškvrneného Srdca Panny Márie i Sv. Michala požehnané a milostiplné sviatky Kristovho narodenia a do Nového roku nech vás dobrotivý Boh sprevádza a ochraňuje na každom kroku.

Ivana

KTO TVORÍ S LÁSKOU, NENIČÍ

V 16. ročníku Dobrej noviny chceme upriamiť pozornosť na to, ako sa správame k Zemi, ktorú nám Boh zveril. Ľudia, ktorým pomáhame cez projekty Dobrej noviny v afrických krajinách, sú veľmi výrazne späté s prírodou a každý negatívny zásah do životného prostredia má na ich život okamžitý vplyv. Slovenské deti sa na prípravných stretnutiach dozvedeli, že voda je „modré zlato“.

Výťažok zbierky 16. ročníka Dobrej noviny je určený ľuďom v Afrike, ktorí žijú v podmienkach extrémnej chudoby a nemajú prístup k vzdelaniu, zdravotnej starostlivosti, pitnej vode a iným základným potrebám. Dobrá novina podporuje projekty vedúce k integrálnemu rozvoju človeka.

Realizáciou vodného projektu v horúcej a suchej oblasti Turkana na severe Kene majú komunity prístup k spoľahlivému vodnému zdroju v dostupnej vzdialenosti. Keďže je

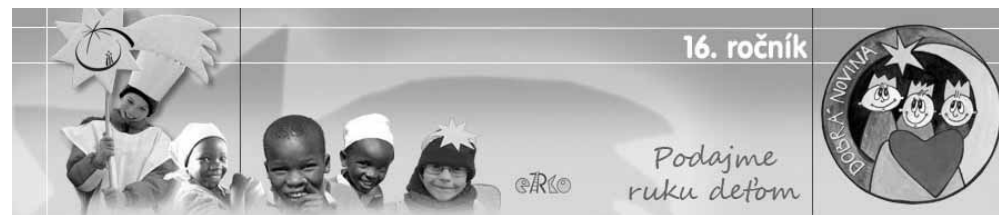
voda blízko, rodičia i jednotlivé komunity viac podporujú vzdelanie dievčat, ktoré sú odbremenené od jednej zo svojich základných domácich povinností – donášky vody pre domácu spotrebu a pre dobytok. Vodné zdroje sú vďaka projektu lepšie riadené a vytvorené finančné fondy sú bezpečne uchovávané pre potreby spolufinancovania a opráv či servisu vodných zdrojov. Tvorivé dielne zamerané na mobilizáciu komunit, ako aj školenia o riadení vodných zdrojov prispievajú k prevzatíu zodpovednosti miestnych obyvateľov za svoje studne a čerpadlá.

Trojročný diecézny program v kenskej Bungome poskytuje deťom a dospelým s postihnutím primeraný prístup k zdravotnej starostlivosti. Organizuje stretnutia na zvýšenie citlivosti v komunite voči postihnutiu, hodnotí zdravotný stav detí a zabezpečuje očné a ortopedické lekárske zákroky. Zároveň poskytuje deťom so zhoršeným sluchom rovnaký prístup ku vzdelaniu vo forme kurzov posunkovej reči, vybudovaním tried pre deti so zhoršeným sluchom aj s príslušným špeciálnym vybavením. Prostredníctvom aktivít vytvárajúcich príjmy a administratívnou podporou taktiež umožňuje rodinám a komunitám, aby podporili deti a dospelých s postihnutím vo svojej diecéze.

Podobný program podporuje Dobrá novina i v diecéze Kitale. Diecézny program podpory detí s postihnutím tu okrem zlepšenia prístupu postihnutých detí ku vzdelaniu a k zdravotnej pomoci a budovania povedomia a zmeny postojov k postihnutiu v komunitách rozšíri budovu malého domova v Kiminini s cieľom umiestniť rastúci počet detí, ktoré čakajú na prijatie do programu.

Každý, kto by chcel pozvať závodských koledníkov k sebe domov a prispieť tak na spomínané projekty, sa môže prihlásiť v sakristii. Koledovanie prebehne na Štedrý deň.

Jarka

MOJA ÚVAHA

Najväčšie tajomstvo v dejinách

Keď sa Pán Ježiš narodil, teda prišiel k nám na tento náš svet, prišiel do niečoho, čo sa len zďaleka podobalo domčeku. Podlaha bola holá zem, steny ošarpané, drsné a nehostinné. Jediná prikrývka bola slama a jediná postieľka pre Neho – Boha boli jasličky pre zvieratá. Hádám ani neexistuje väčšia chudoba ako tá, do ktorej prišiel Boh. V šere maštale, kde spoločníkom bola iba zima, sa rodí najväčšie tajomstvo v dejinách človeka, najväčšie zľutovanie Boha voči človeku. Prišiel do **najúbohejšieho príbytku na celom svete.**

Keď sa dnes pozrieme do svojich domov, honosných a bohatých... Kde a v čom hľadáme Ježiška? V bohatom stole, v krásnych domoch, v množstve prehnaných darčiekov? My na Vianoce vlastne oslavujeme seba, obdarovávame seba. Nájdime ten najchudobnejší príbytok v našej farnosti – a hľadáme Ježiška. Lebo nikde inde neprijali Jozefa, Máriu a Ježiša. Ani v hostinci. Zostala im len biedna maštaľ. Aj na naše dvere Jozef, Mária a Ježiško klopu a prosia o prístrešie. A musia odísť, lebo sme ich neprijali. Ale nakoniec ich prijme len ten najúbohejší, lebo ten chudák alkoholik a bezdomovec vie, aké je to ťažké, keď jeho samotného nikde nechcú prijať. Zľutuje sa. Možno by sme si mohli dať predsavzatie, že každé Vianoce budeme hľadať Ježiša u tých najchudobnejších. Hovoríte si: veď on pije, je špinavý a smradľavý. Ako z maštale! No ten človek trpí. Trpí vo svojej duši, lebo nemá lásku. Dôsledkom tejto chudoby na lásku je alkoholizmus a opustenosť seba samého.

Skúsme si obrátiť ten zvyk a konať ako vtedy, keď sa Pán Ježiš narodil. Na Vianoce si vyberme jedného chudobného a prinesme mu jedlo a kožušiny. Tak ako to urobili pastieri. Urobme to ako Traja králi a potešíme ho svojou prítomnosťou. Budeme s ním piesňou Bohu ďakovať, ako to urobili anjeli. A keď potečú slzy šťastia po tvári toho chudobného človeka, v ktorom je náš narodený Pán, pochopíme, že sme sa stretli s Ježiškom a našli sme Vianoce.

Petronela

Vianočné príbehy

Že by to bol býval Ježiško?

Žila raz jedna veľmi dobrá žena, ktorá si považovala za česť na Vianoce obdarovať chudobné deti. Už dávno pred sviatkami začala piecť koláče, ktoré potom rozdávala v kostole pred jasličkami.

Keď bola s pečením hotová, krásna vôňa naplnila dom, ba prenikla až na ulicu. Koláče ležali pekne poukladané na veľkej tácke. Pohľad na ne naplnil dobrú ženu hrdosťou a radosťou.

Vtom niekto zaklopal na dvere. Pred dverami stálo neznáme dieťa a prosebne na ňu pozeralo. „Prosím, dáte mi koláčik?“ opýtalo sa.

Ale dobrá žena sa zdráhala už teraz rozdávať koláče. „Čo ti to prišlo na um?“ povedala. „Vianoce budú až o týždeň!“

„Dnes sú Vianoce,“ povedalo dieťa. Ale dobrá žena si myslela, že dieťa chce ľstou získať jeden z jej koláčov. Prísne ho vykázala za dvere.

Na štedrý večer koláče zabalila. Keď však s nimi prišla do kostola, našla pána farára a kostolníka rozčúlených pred jasličkami. Boli prázdne.

Tu si žena spomenula na to neznáme dieťa a preľakla sa. Že by to bol býval Ježiško?

„Nemôžeš si robiť nárok na stretnutie s Ježišom Kristom v tichu svojej duše, ak necháš trpiaceho Krista nariekať vedľa seba.“ (Michel Quoist)

Obuvník Konrád

V to ráno obuvník Konrád zavčasu vstal, poupratoval dielňu, zakúril v peci a prikryl stôl. V ten deň nechcel pracovať. Dnes očakával hosťa. Najvznešenejšieho hosťa, akého si len viete predstaviť. Očakával samotného Pána Boha. Lebo predošlej noci mu Boh vo sne dal vedieť: Zajtra prídem k tebe na návštevu. A tak Konrád sedel v teplej izbe za stolom a čakal so srdcom plným radosti. Vtom začul vonku kroky a klopanie na dvere. „To je on,“ pomyslel si Konrád, vyskočil a otvoril dvere.

Ale bol to iba poštár s prstami celkom skrehnutými od zimy, ktorý túžobne poškufoval po horúcom čaji na peci. Konrád ho pozval ďalej, ponúkol mu šálku čaju a nechal ho, aby sa zohrial. „Ďakujem,“ povedal poštár, „dobré mi to padlo.“ A znovu vyšiel von do zimy.

Keď odišiel, Konrád rýchlo odložil šálky a položil na stôl čisté. Potom si sadol k oknu a vyzeral svojho hosta. Každú chvíľu by mal prísť.

Na poludnie zbadal malého chlapca a keď sa mu lepšie prizrel, videl, že mu po líkach tečú slzy. Konrád ho zavolať k sebe a dozvedel sa, že v tlačnici v meste sa stratil mama a nevie trafiť domov. Konrád nechal na stole lístok, na ktorý napísal: „Prosím, počkaj! Prídem hneď.“ Vzal chlapca za ruku a odviezol ho domov. Ale cesta bola dlhšia, než si myslel, a tak sa vrátil až po zotmení. Preľakol sa, keď videl, že v jeho izbe niekto stojí pri okne. Ale potom mu srdce poskočilo od radosti. Boh teda predsa prišiel!

Ale v nasledujúcom okamihu spoznal ženu, ktorá bývala v tom istom dome o poschodie vyššie. Dozvedel sa, že už tri noci nespala, lebo jej synček Peťo je chorý. Už si nevedela rady. Horúčka mu stúpala a ani matku už nespoznával. Konrádovi bolo ženy ľúto. Odvtedy, čo jej muž tragicky prišiel o život, trápila sa s chlapcom sama. Konrád šiel s ňou. Spolu zabalili Peťka do vlhkých plachiet, aby mu klesla horúčka. Konrád sedel pri postieľke chorého dieťaťa a žena si zatiaľ trochu oddýchla.

Keď sa konečne vrátil do svojej izby, bolo už po polnoci. Unavený a nadovšetko sklamaný Konrád si ľahol spať. Deň sa skončil, Boh neprišiel. Odrazu počul hlas. Bol to Boží hlas. „Ďakujem,“ povedal hlas, „ďakujem, že som sa mohol u teba zohriať, že si mi ukázal cestu domov, ďakujem za útechu a pomoc – ďakujem ti, Konrád, že som mohol byť твоjím hosťom.“

Nebola v ňom láska

Stalo sa to krátko pred Vianocami. Bol som na pochôdzke starobincom. Do izby starého Pána, ktorý býval sám, priniesli ešte pred štvrthodinkou balík. Preto som sa nedivil, že na moje zaklopanie spočiatku neprichádzala odpoveď. „Aha, vianočný balík,“ pomyslel som si. A tak to aj bolo. Keď sa nakoniec ozvalo „Ďalej!“, starý pán stál pri stole a prehraboval sa v práve otvorenom balíku.

Na prvý pohľad bolo zrejmé, že je to štedrý dar. Neskôr som sa dopyčul, že odosielateľka, dcéra starého pána, bola bohatá obchodníčka. V tom čase všetci ľudia trpeli núdzou a nedostatkom. Boli to roky hladu po druhej svetovej vojne. A v tom balíku boli cigarety, tabak, koňak, červené víno, zimné topánky, teplé veci – teda všetko, po čom človek mohol túžiť.

Ale starý pán nad tým všetkým len strúhal namrzenú tvár. Nebol na nej ani náznak radosti. „Ale, pán Majer,“ povedal som, „ako sa môžete nad takým vianočným darom tak smutne tváriť? Sú v ňom predsa samé dobré veci!“ Vtedy sa starý pán na mňa pozrel a povedal: „Nie je v ňom láska.“

Potom začal rozprávať o bohatej dcére. Balík dala zabaliť zamestnancom. Zobrala lacnú vianočnú kartu s predtlačným textom a pod to napísala: „Tvoja dcéra Lujza a zať.“

Nič viac, nijaké osobné vianočné pranie, nijaká návšteva, ani pozvanie „Osláv sviatky s nami“. S mimoriadnym vkusom vybraté darčeky mali ešte visačku s cenou, aby starký videl, koľko doňho investovali... Mal pravdu: Nebola v ňom láska.

Prečo?

23.12.1998

Dnes sme krásne ozdobili najväčší vianočný stromček, aký sme kedy mali. Smrek v našej záhrade už dávno žiari leskom elektrických sviečok. Vlni sme sa museli strašne hanbiť, lebo my jediní sme ich nemali. Všetci ostatní susedia mali vianočné stromčeky pred domami. Mama neznáša Vianoce, lebo každý rok na ne musí pozvať dve pratety, ktoré nenávidí. Ja ich mám rada, lebo mi vždy najviac donesú.

24.12.1998

Dnes je jediný deň v roku, keď ideme do kostola. Mama chodí len preto, aby ju ľudia nehovárali. Dostala som veľa darčiekov. Pred ich vybaľovaním chceli pratety spievať vianočné piesne, ale my všetci sme boli proti. V televízii totiž dávali film, ktorý otec

nechcel zmeškať. A potom sa to začalo: otec mi konečne podaroval kazeták, pratety ozajstný malý sporák, na ktorom môžem aj variť a od mamy som dostala kufrík s kozmetikou a pyžamo. Na pyžamo som frflala, lebo som radšej chcela cédéčka. Mama sľúbila, že mi ešte nejaké kúpi. Dostala som aj nejaké peniaze: 3000 korún.

Potom sme jedli vianočného kapra a sadli sme si pred telku.

27.12.1998

Dnes ráno otec porúbal vianočný stromček, lebo z neho už priveľmi padalo ihličie. Pratety včera konečne odcestovali. Obrus, ktorý mama od nich dostala, hneď dala do vreca so šatstvom určeným do zberu, lebo bol strašne gýčovitý.

Mám taký smiešny pocit. Celé týždne som sa tešila na Vianoce ako malá a jediné, čo mi z nich zostalo, je veľké sklamanie a prázdnota. Prečo?

(z denníka 13-ročnej Moniky)

Ako jeden z nás

Bolo to v roku 1950 v Taliansku. Starý neapolský kardinál nevedel, čo si má o tom myslieť. Zažil už všeličo, ale takéto niečo ešte nie! Pred ním v kancelárii sedí mladý kňaz. Prosí o dovolenie, aby sa mohol stať tulákom! Chce žiť na ulici medzi neapolskými uličníkmi. Starý kardinál také niečo nevie pochopiť. Pozná situáciu v Neapole: 200 000 nezamestnaných! A veľké množstvo chlapcov sa potuluje po uliciach, lebo ich rodičia sú bez práce a nemôžu ich uživiť. Žijú z krádeží, príležitostne aj z obchodu s drogami a žobrania. Spávajú, kde sa dá. Sú ako divé mačky a obávajú sa polície. Tento mladý kňaz Mario Borelli im chce pomôcť, chce im dať strechu, chlieb a trochu ľudského tepla. To vie kardinál pochopiť. Ale prečo sa má aj kňaz stať tulákom?!

Mario vie presne, prečo: „Keď pôjdem za týmito chlapcami ako kňaz, napľujú mi do tváre. Sú hrozne nedôverčiví.“

Kardinál premýšľa: „Dajte mi desať dní na rozmyslenie.“

Po desiatich dňoch plán schválil. Mario ide na ulicu, starú čiapku má stiahnutú na ucho, roztrhané šaty, v kúťku úst cigaretový ohorok. Žobre, zbiera cigaretové ohorky a stane sa chlapcom z ulice.

Pomaly získava srdcia týchto chlapcov. Stane sa dokonca vodcom jednej bandy.

Keď nájde primitívne prístrešie, idú chlapci za ním. Nemôžu inakšie, sú ním fascinovaní. Tento Mario má v sebe čosi, čomu nemožno odolať. Nemali na to slovo, lebo ho predtým nikdy nezažili. Ako mohli vedieť, že je to láska?

Pripravila Jarka

Originálne závodské koledy pre najmenších

Deti vždy boli a budú srdcom Vianoc. A k Vianociam na dedine neodmysliteľne patrí vinš a koleda na Štedrý večer. Závod má krásne tradície a pre tých, ktorí majú záujem, ponúkame tradičný vianočný vinš a zopár pôvodných závodských kolied pre najmenších.

Keď deti na Štedrý večer chodili **”po spívaňi”**, vždy začali koledou. Tieto ich už dávno pred Vianocami naučila mama, aby teraz mohli ísť k rodine a starenke niečo si vyspievať. Koledy sa spievali vždy pod oknami. Keď dospievali, domáci ich pozvali dnu a oni vinšovali:

*”Vinšujeme Vám tento Štedrý večer Krista Pána
narodzeňi, aby Vám da Pán Boh zdravjá,
ščascá, svatého božského požehnáňá
a po smrci královstvo nebeské!”*

Na to koledníci dostali koláče, jablká, orechy a iné dobroty. Dnes ich čakajú drahšie dobroty, a to častokrát ani nezaspievajú. Až všetko utíchne, čaká sa na polnočnú. Ticho noci teda rozvíria až zvony volajúce ľudí na omšu. Treba sa zdvihnúť a pozobúdať spachtošov, aby nezmeškali. O kúzlou **polnočnej** by nemal nikto prísť. Ňou sa Štedrý večer končí a je to zároveň i dôstojné a slávnostné ukončenie tohto pekného sviatku.

Vianoce majú silný emotívny náboj. Nezabúdajme, že deti si takýto zážitok zapamätajú na celý život. Snažme sa, aby mali na čo spomínať. Ja viem – Santa Claus a Coca cola to dokážu aj za nás, ale predsa len, ruku na srdce – má to byť Coca cola, čo sa im raz v súvislosti s Vianocami vybaví?

A teraz sľúbené koledy, ako ich spievali ešte naši prarodičia:

*Pásli ovce pastýri, v betlehemskej majíri,
vstaňte hore a dzite, Krista Pána najdete,
on tam leží v jasličkách, povinutý v plénečkách.
Mária ho kolébá, svatý Jozef mu spíva,
hajaj, buvaj synku múj, šak je Pánbú otec tvúj.*

x

*Stromka, stromka, zelená jablonka,
pod ňú sedzá lastovjátka, kašú jedzá z hrnka.
Doleceu k ním anděl, tak im rozpovjedzeu,
že sa Kristus Pán narodziu, aby každý vjedzeu.*

x

*Co koho do teho, keď Ježiška lúbím,
keď pôjdem na jarmark, cukríky mu kúpim.
Cukríky, jabúčka, to je pro Ježiška,
aby sa radoval v tých jeho jasličkách.*

x

*Narodziu sa Ježišek, kúpíme mu kožušiek,
taký dúhý chupatý, od havy až po paty,
nebuďe mu zima.*

Peter

VIANOČNÉ RECEPTY PO STAROM

Dôležité upozornenie : Recepty mám zozbierané od našich starých mám. Nikdy som podľa nich nevaril. Nevie, koľko porcií sa dá z jednotlivých receptov navariť. Nevie variť a nerozumiem tomu, čo som písal. Napriek tomu želim veľa úspechov a DOBRÚ CHUŤ!!!

Vánočné zelníky

Zamiesime kysnuté cesto z polohrubej múky, spraví sa kvások, do kila dáme aj tri vajcia, dá sa asi 20 dkg bravčovej masť alebo smetolu, trochu sa osolí a zamiesi cesto. Vykysnuté cesto sa pokrája na bochničky veľkosti ženskej päste. Každý jeden sa rozvalká na 10-12 cm, do prostriedku sa dá kapustová plnka, opatrne cesto zavinieme a postláčame, aby plnka nevytiekla. Hotové bochničky na doske roztlačíme na výšku 1,5 až 2 cm, poskladáme tak, aby medzi nimi bolo 5 cm miesta, pomastíme masťou, alebo olejom. Necháme vykysnúť a potom v 150-200° teplote pečieme.

Plnka: 1 väčšia hlavička kapusty sa postrúha na struháku na drobky. (Veľkosť - pol centimetrové dierky.) Postrúhame, trošku osolíme, dáme do kastroľa, pridáme 2 dcl vody, pomaly dusíme. Miešame, až to je a začne to brať ružovú farbu. Potom trochu omastíme, osladíme podľa chuti, dáme aj trochu škoric a necháme všetku vodu na ohni vypariť. Po vychladnutí dáme do cesta, ako sme už písali.

Vánočné medovníky

Na cesto potrebujeme 12 polievkových lyžíc chlebovej múky, 6 lyžíc práškového cukru, 3 polievkové lyžice medu, 2 celé vajcia, štvrt bielka odložíme na pomazanie, štipka jedlej sódy, drvená škorica, klinčeky, trocha citrónovej kôry. Cesto vyvalkáme na

hrúbku asi pol centimetra. Vykrajujeme formičkami, potrieme bielkom a pečieme v mierne horúcej rúre. Na ozdobenie môžeme použiť i mandľu, hrozienko alebo vlašský orech.

Zázvorníky

Do 14 dkg múky pridáme 4 žĺtky, 15 dkg práškového cukru, 1 kávovú lyžičku strúhaného zázvoru, štipku sódy. Všetky suroviny premiešame, cesto rozvalkáme, povykrajeme formičkami a uložíme na plech. Pečieme na druhý deň.

Ščedrovečerné pupáky

Do 2 dcl vlažného mlieka pridáme 2 dkg kvasníc, 3 dcl múky tak, aby vzniklo hustejšie cestíčko. Pridáme 1 l múky, 3 dcl vlažného mlieka, 5 dkg práškového cukru, soľ, 2 žĺtky. Cesto dobre premiesime, potom po lyžičkách pridávame 10 dkg domáceho masla a necháme kysnúť. Z vykysnutého cesta vytvoríme valčeky v priemere 3 cm, uložíme ich na dĺžku naprieč do pekáča a upečieme. Po upečení a vychladnutí valčeky rozkrájame na kúsky a posypeme makom. Mak na posýpku pripravíme tak, že do zomletého maku pridáme teplé maslo, vriacu vodu, v ktorej boli vyvarené klinčeky a rozpustený cukor.

Peter

VIANOČNÉ POSOLSTVÁ

Posolstvá Panny Márie k Vianociam, ktoré nám môžu otvoriť srdce a v ktorých nás pozýva ku konkrétnym prejavom našej osobnej lásky k Pánu Ježišovi:

29.11. 1984

„Drahé deti! Nie, vy neviete milovať a neviete s láskou počúvať slová, ktoré vám dávam. Uvedomte si, moji milovaní, že som vaša Matka, a že som prišla na zem preto, aby som vás naučila z lásky poslúchať, z lásky sa modliť, a nie z prinútenia, že nesiete kríž. V kríži je Boh prostredníctvom každého človeka oslávený. Ďakujem vám, že ste prijali moje pozvanie.“

13.12. 1984

„Drahé deti! Viete, že sa blíži čas radosti, ale bez lásky nič nedosiahnete. Preto najskôr začnite milovať vlastnú rodinu, všetkých vo farnosti a potom budete môcť prijať a milovať všetkých, ktorí sem prichádzajú. Nech je pre vás tento týždeň týždňom ,keď sa naučíme milovať.“ Ďakujem vám, že ste prijali moje pozvanie.“

20.12. 1984

„Drahé deti! Dnes vás pozývam, **aby ste urobili niečo konkrétne pre Ježiša Krista. Želám si, aby každá rodina v tejto farnosti priniesla na znak odovzdanosti Ježišovi po jednom kvete do dňa radosti. Prajem si, aby každý člen rodiny položil k jasliam po jednom kvete, aby Ježiš mohol prísť a vidieť vašu oddanosť k Nemu.** Ďakujem vám, že ste prijali moje pozvanie.“

25.12. 2006

„Dnes je veľký deň radosti a pokoja. Radujte sa so mnou! Milé deti, osobitne vás pozývam k svätosti vo vašich rodinách. Milé deti, chcem, aby každá vaša rodina bola svätá a aby Božia radosť a pokoj, ktoré vám dnes Boh osobitným spôsobom posielal, zavládli a prebývali vo vašich rodinách. Milé deti, dnes v tento deň milosti otvorte svoje srdcia, rozhodnite sa pre Boha a dajte ho na prvé miesto vo svojej rodine. Som vaša Matka. Milujem vás a dávam vám svoje materinské požehnanie.“

Zdroj: Medjugorje – posolstvá

Pripravila: Petronela

ZO ŽIVOTA SVÄTÝCH

Na Vianoce slávia sestričky z rehole Notre Dame, pôsobiace aj v Malackách, výročie svojho založenia. Ich zakladateľkou je blahoslavená Alexia Le Clerc a sv. Peter Fourier.

Sedem vetiev sestier

Blahoslavená Alexia Le Clerc, rehoľným menom Mária Terézia od Ježiša, sa narodila 2. februára 1576 v Remiremonte vo Francúzsku (v Lotrinsku). Jej rodičia sa volali Ján le Clerc a Anna, rodená Sagayová. Vďaka vrodenej vľúdnosti a inteligencii bola veľmi obľúbená a ľudia radi vyhľadávali jej spoločnosť. Od malička bola vedená k nábožnosti. V mladosti sama cítila a prežívala, že márnosť sveta ju neprivedie k šťastiu. Napriek tomu prežila aj vnútornú duchovnú krízu. Až keď mala dvadsať rokov, sa rozhodla zasvätiť jedine Bohu sľubom čistoty. V tom čase stretla kňaza sv. Petra Fouriera, ktorý bol farárom v Mattaincourte. Pod jeho vedením sa nasledujúci rok – na Vianoce 1597 – spolu s ďalšími štyrmi spoločníčkami rozhodli starať o chudobné dievčatá. V tom čase bolo totiž vzdelávanie – najmä chudobných detí – veľmi chaotické a bez systému. V roku 1598 otvorili v Poussay prvú školu. Biskup z mesta Toul (severovýchod Francúzska – Lotrinsko) schválil prvé pravidlá, ktoré pre nich zostavil sv. Peter Fourier, takže začali fungovať ako rehoľa – Kanonicky de Notre Dame podľa reguly sv. Augustína. V roku 1599 prešlo päť rehoľníčok do Mattaincourtu, kde sa tiež venovali podobnej činnosti. V roku 1603 rehoľa dostala schválenie od pápežského legáta a v roku 1615 a 1616 od pápeža Pavla V. O rok neskôr, v roku 1617, vznikol prvý oficiálny kláštor s klauzúrou a Alexia so svojimi spoločníčkami absolvovali rok noviciátu. Vtedy si Alexia dala meno sestra Mária Terézia od Ježiša. Po roku zložila sľuby a vyvolili si ju za generálnu predstaviteľku. Túto službu vykonávala až do roku 1621. Zomrela 9. januára 1622 v materskom dome v Nancy. Kvôli politickým nepokojom a prudkým spoločenským zmenám vo Francúzsku bola za blahoslavenú vyhlásená až 325 rokov po smrti, v roku 1947, pápežom Piom XII.

Dnes jestvuje sedem vetiev sestier odvodených od tejto Zakladateľky. Len jednou z nich sú Kanonicky sv. Augustína de Notre Dame, ktoré pôsobia aj na Slovensku. Pôvodné spoločenstvo dnes nesie názov Kongregácia Notre Dame a pôsobí v 13 krajinách. Dňa 18.10.2007 boli pozostatky bl. Alexie uložené v katedrále v Nancy k verejnej účte.

Dobrý otec Fourier

Zažiaril na oblohe Cirkvi po Tridentskom koncile v období dejinných premien a

veľkých reformných snáh vo všetkých náboženských oblastiach. Peter Fourier (čít. furié) sa narodil v mestečku Mirecourt 30. novembra 1565. Jeho rodičia, bohatí obchodníci, boli hlboko nábožní a žiarlivo si chránili zásady pevnej viery. Podľa P. Bedela, prvého životopiscu Petra Fouriera, otec Dominik Fourier "by bol radšej strpel na svojej hrudi hada než jeden hriech vo svojej rodine". Peter už od útlej mladosti prejavoval známky nadpriemerného kresťanského charakteru. Keď v jednej detskej bitke utrížil zaucha, zniesol ho bez odporu, ba vo svojej šľachetnosti chránil útočníka pred rozhorčenými kamarátmi. Ako 14-ročný začal študovať na katolíckej univerzite v Pont-a-Moussone (č. ponta muson), ktorú spravovali otcovia jezuiti. Univerzita mala predovšetkým

apologetickú úlohu. Bola zložkou rozsiahleho organizmu, ktorý mal brániť Cirkev, ba i späť privádzať Cirkev stratené územia.

Mladý Peter študoval s elánom. Mimoriadna ľahkosť v učení a nevšedná húževnatosť mu dopomohli ku skvelému výsledku štúdií. Koncom roka 1586 dosiahol titul magistra umení. Prišiel na rázcestie, kedy sa mal rozhodnúť pre povolanie. Požiadal o prijatie u rehoľníkov sv. Augustína v opátstve Chaumousey. Obdivoval sv. Augustína a priťahovala ho evanjelizácia más. Neskôr Petrovi ponúkli tri fary. Rozhodol sa pre tú, kde sa dalo čakať veľa práce a málo odmeny. S povolením predstaveného prijal faru Mattaincourt. Ľud už nepoznal pravdy viery a ani najelementárnejšie zásady morálky. Panovala tu ľahostajnosť a zhýralosť. Obyvatelia prijali nového farára nedôverčivo, ba s odporom. Avšak odzbrojil ich už prvou kázňou, v ktorej vyhlásil, že sa dáva bez výhrady do ich služieb a že chce spasiť ich duše, a to i za cenu svojej krvi.

Askéza a umŕtvovanie, krajná chudoba a odpútanosť boli i tu jeho vernými spoločníkmi. Jeho životospráva sa stala životosprávou rehoľníka prísnej disciplíny. Živoril z almužny zámožných občanov, lebo príjmy fary, pozostávajúce zväčša z naturálií, rozdal chudobným. Jeho nevlastná matka sa ponúkla viesť mu domácnosť. Peter odmietol. "Bolo by pre mňa hanbou, keby som Vás prijal za slúžku. Túto odvahu mi zakazuje už prirodzený zákon." Týmto náhľadom nasledoval svojho duchovného otca, sv. Augustína.

Peter Fourier sa zamýšľal nad nevedomosťou detí a nad jej nebezpečnými

následkami. Ukázala sa potreba verejných, dobre vedených škôl. Dievčatám treba poskytnúť také vzdelanie ako chlapcom. Ved' sú to matky zajtrajška. I chytil sa tohto "uprázdneného benefícia v Cirkvi".

S pomocou Alexie Le Clercovej založil rehoľu Notre Dame, ktorá otvorila v mestečku Poussej prvú bezplatnú dievčenskú školu dňa 2. júla 1598. A potom sa otvárali ďalšie školy nielen v Lotrinsku, ale i vo Francúzsku. Dojímavá bola starostlivosť Petra Fouriera o chudobných, ktorým patrili nielen jeho príjmy, ale aj srdce. Títo úbožiaci chodili na faru ako do svojej pokladne. V čase hladu sa im staral o živobytie. Keď sa k chudobe pridružila i choroba, svätý zdvojnásobil svoju horlivosť. Keď to vyžadovala potreba, nešetril ani striebrom. Chudobných chorých zahrňoval neveriteľnou nežnosťou. Vytrvale ich navštevoval, trávil pri nich celé noci a staral sa o nich s láskou matky. Všetko, čo mal, rozdal chudobným, týmto Božím miláčikom. Nikdy nikoho neodmietol, a keď sám nemal nič, otvoril pomocné pramene, lebo mal moc nad Božím Srdcom. Pre jeho dobrotu ho všeobecne nazývali "dobrý otec".

Vypukla vojna a priniesla nevýslovné utrpenie. V meste Gray v Burgundsku, ktoré vtedy patrilo pod španielsku vládu, strávil Peter Fourier posledné štyri roky svojho života. Živo cítil rany, ktoré dopadali na jeho okupovanú vlasť a trápili ho ťažkosťi, s ktorými sa borili ním založené rehoľné spoločenstvá. Dňa 9. decembra 1640 odovzdal svoju veľkú dušu Bohu. Jeho telesné pozostatky previezli do Mattaincourtu, kým jeho srdce si ponechalo mesto Gray. Petra Fouriera vyhlásil za blahoslaveného pápež Benedikt XIII. v januári 1730 a za svätého pápež Lev XIII. v máji 1897.

Jarka

A vtedy som pocítil Božiu prítomnosť

Kto ti to povidal...?

Pokrstený som bol ako malé bábätko, krátko po tom, ako som uzrel svetlo tohto sveta. V roku a mesiaci poškvrnenom zhodením atómových bômb. Prvé sväté prijímanie som prijal vo veku, ako bolo a ako je v podstate u katolíkov zvykom podnes. To už u nás vládli komunisti a režim začal tvrdo stúpať veriacim na päty. Súdruhovia zvolili taktiku teroru...

Keď som dorástol do veku, v ktorom zvyknú katolíci pristupovať k sviatosti kresťanskej dospelosti, bola Banskobystrická diecéza vo veľkej nemilosti u mocipánov. Jednak si tu robili veľké zásluhy účastníci SNP, na druhej strane cirkevných tajomníkov rozčuľoval silne odmietavý postoj ľudí voči nastrčeným „ľudu oddaným“ kvázi hodnostárom Cirkvi. Odmenou za to bolo napríklad aj obmedzovanie birmoviek.

Musím priznať, ja som to vtedy tak intenzívne neprežíval, len z rečí mojej starej matky a mamky som vycítil, že čosi nedobré sa deje „v srdci Povstania“. Ľudia kňazov verných Kristovi nachádzali zbitých a k nastrčeným nemali dôveru.

Potom prišla škola. Najskôr základná, potom stredná a po maturite štúdium na vysokej škole v Bratislave. Kým som ešte bol doma alebo v dosahu domova, chodil som s rodičmi do kostola, aj keď môj náboženský život bol taký skôr zvykový. Vysoká škola ma odviedla aj od rodičovského domu, aj od kostola. Moje návštevy kostola sa zredukovali na „sem-tam“. Kde bolo pomyslenie na birmovku, mňa – aby som parodoval básnika – vtedy lákal svet...

Skončil som vysokoškolské štúdiá, do záveru ktorých prišli turbulencie 1968-eho roku. Po slabom politickom odmäku nastala tvrdá „normalizácia“ a do nej som sa oženil s dievčaťom z veriacej rodiny. Zakrátko sa nám narodili tri deti. Nastali iné, rodinné starosti a hoci sme každú nedeľu boli v kostole, na birmovku som si ani len nepomyslel. Prakticky nikdy sme doma o (mojej) birmovke nehovorili a tak dokonca aj manželka žila v presvedčení, že ja som už na birmovke bol...

Jedného dňa som sa vrátil z práce a už pri dverách nášho činžiakového bytu som si všimol, že máme návštevu. Podľa topánok

som aj vedel koho – starú mamu, ako sme aj kvôli deťom hovorili manželkinej mame. Sedela s mojou manželkou v obývačke, odtiaľ som počul zvuk ich rozhovoru. Nerozumel som, o čom sa rozprávajú. Pozdravil som: „Pekne vítam, stará mama!“ Odzdravila a len čo som vstúpil do obývačky, opýtala sa ma: „Víš, čo je nového?“ „Viem“, odpovedal som s istotou v hlase. „No, čo?“ pokračovala stará mama.

Teraz to bude vyzerat', že machrujem, ale musím zdôrazniť, že to moje „viem“ nebolo povedané len tak. Ja som bol v tom okamihu skalopevne presvedčený, že to, čo som už mal na jazyku a čo v nasledujúcich sekundách vyjde z mojich úst, je stopercentná pravda a nič len pravda. Lebo ja som to pocíťoval ako akési „posolstvo zhora, z neba“.

„Pôjdem na birmovku!“, vyletelo zo mňa. „Kto ti to povidal?“, udivene sa opýtala stará mama. „To není možná, s kým's vyprávjal...?“ neverila svojim ušiam. Sám zarazený „svojou istotou“ som sa nezmohol na normálnu odpoveď, len som prstom ukázal smerom nahor.

„Ale toto,“ uzavrela práve prežité prekvapenie stará mama. Ja som vo vnútri zaplesal nad týmto darom, ktorý som si takýmto zvláštnym spôsobom aj oznámil...

Birmovka bola v Kútoch, dňa 13. októbra 1985 (na výročie fatimského slnečného zázraku). Sviatosť kresťanskej dospelosti som prijal z rúk blahej pamäti otca biskupa Gábrisa. Ako dar, ktorému som sa skutočne potešil a ktorý si dodnes veľmi cením, som od svojho birmovného otca dostal „Nedeľný misál“, vydaný v Ríme v roku 1982. Bohu vďaka!

Keď sa s odstupom času pozerám na ten 13. október, deň svojej birmovky, vidím, že to bol veľký slnečný zázrak aj u mňa. Začal som sa viac približovať k Bohu, ba vlastne Boh si ma začal viac pripravovať na veci, ktoré mali byť zaťažkavou skúškou môjho života... Jemu Jedinému nech je za to večná sláva a česť!

Jozef (zapísané 20.6.2010)

TÉMA DŇA

Narodenie Pána

Sviatok Narodenia Pána, Vianoce, oslavuje takmer celý svet. Sú to sviatky veľkej radosti, lebo sa splnila tá najviac očakávaná túžba, lebo do tmy prišlo svetlo, lebo sa Boh dotkol zemi a človeka, lebo sa Slovo telom stalo ...

Pri narodení Ježiša povedal Pánov anjel prestrašeným pastierom:

**„Nebojte sa. Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom:
Dnes sa vám v Dávidom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán.“**

Dnes sa slávia Vianoce ako Sviatky lásky a pokoja. Univerzálnosť lásky a pokoja pomohlo tomu, že Vianoce sa slávia a slávia i v komunistických krajinách, len namiesto lásky používali mier. Stačilo trochu zmien a všetci mohli sláviť Vianoce, mať radosť z lásky (mieru) a pokoja a hlavne dávať a dostávať darčeky. Lásku, pokoj a hlavne dávať a dostávať darčeky, chce i dnešný svet. O to viac, že na Vianoce má každý obchodník tú najlepšiu tržbu, a teda i radosť.

A dokonca môžeme pokojne používať slovo Vianoce (nemecký pôvod slovo vo význame Svätá noc), ktoré pre dnešné Slovensko znamenajú hlavne tradičné jedlo a Popoluška v televízii. A skoro som zabudol, ešte sneh. O problém viac majú v anglicky hovoriacich krajinách, keďže po anglicky sú Vianoce Christmas, a teda Kristus je i v názve sviatku. Veď Vianoce majú byť pre všetkých či nie? Tak s nimi radšej nespájame Ježiša Krista.

Napríklad starosta Somerville z Massachusetts sa nedávno ospravedlnil za to, že nazval Vianočnú oslavu Vianočnou oslavou. Dnes je to Sviatočná oslava. Škola v Maplewood, v New Jersey, zakázala spievanie všetkých náboženských piesní. Budúci rok začnú s názvom "Šťastné sviatky" (happy holidays). V Kanade sa z najpopulárnejšej vianočnej pesničky 12 dní Vianoc stalo 12 dní žičlivosti, atď. Zdá sa vám to absurdné? Skúste si spomenúť, kedy a kde ste videli v obchodoch Betlehem. Kedy ste videli v televízii alebo čítali v dennej tlači o Vianociach ako o sviatkoch Narodenia Pána?

Veľkú radosť na Vianoce máme skutočne všetci, tak ako ju zvestoval Pánov anjel. Táto radosť skutočne patrí všetkým ľuďom, rovnako ako to bolo zvestované. Otázkou však zostáva, čo je touto radosťou?

Pretože ako to zvestoval Pánov anjel, práve tá zvestovaná veľká radosť, patriaca všetkým ľuďom je: Narodenie Spasiteľa, Krista Pána.

„Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.“ Lk 2,14

Richard

*Aby sa láska zrodila,
stačí len malá nádej.*

*Nádej potom
môže po dvoch
alebo*

*troch dňoch pominúť,
no láska je už na svete.*

Stendhal

